

Вяртанне "Буквара"

Цэнтральнай падзеяй Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі "Куцеінскія чытанні-2014" у Оршы стала прэзентацыя факсімільнага выдання Спірыдона Собаля.

Дакладная копія рэліквіі, якой па праву ганарацца жыхары краю, убачыла свет па ініцыятыве Аршанскага райвыканкама і музейнага комплексу гісторыі і культуры Аршаншчыны ў рамках рэалізацыі сумеснага праекта Беларускага экзархата, НАН Беларусі і Міжнароднага дабрачыннага фонду "Сям'я — Яднанне — Бацькаўшчына". Раней дзякуючы гэтаму праекту другое жыццё набылі Полацкае і Слуцкае евангеллі, а таксама Жыцце прападобнай Ефрасінні Полацкай. Як вядома, выданне Спірыдона Собаля з'яўлялася першым паўнацэнным падручнікам, па якім вучыліся грамадзе нашы продкі. Кніга складалася прыблізна з 80 старонак, пачыналася і заканчвалася праваслаўнымі малітвамі, утрымлівала стараславянскі алфавіт, размешчаны ў звычайным і адваротным парадку, а таксама звесткі аб правільных вымаўленні і пастаноўцы націскаў, ужыванні знакаў прыпынку, скланенні назоўнікаў і прыметнікаў, асновах вершаскладання. Адзіны вядомы на сёння экзэмпляр "Буквара" захоўваецца ва Украіне — у Нацыянальным музеі імя А.Шаптыцкага ў Львове. Як сказаў намеснік старшыні Аршанскага райвыканкама Алег Смірноўскі, перамовы, у выніку якіх з'явілася магчымасць выдаць факсімільную копію, вяліся на працягу некалькіх гадоў. Не так даўно ў распараджэнне ініцыятыўнай групы былі перададзены фотакопіі 40 старонак арыгінала, што дазволіла вырабіць яго факсіміль. Да выдання прыкладаецца навуковае апісанне (каментарый), складзенае супрацоўнікамі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Адноўлены "Буквар" мае скураны пераплёт, выраблены на спецыяльнай паперы і па памеры адпавядае арыгіналу.

Таццяна БОНДАРАВА.
vitsebsk@ng-press.by